

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24
Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2018 [Ν.127(Ι)/2018]**

ΕΡΓΟ «Κατασκηνωτικός χώρος στην Τριμίκλινη»
(Διευθ. Τμ. Πολεοδ. και Οικ. ΛΕΜ/01198/2018)

1. Εισαγωγή

Οι πληροφορίες για το Έργο υποβλήθηκαν στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από τον Διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως (ΛΕΜ/01198/2018 και ημερομηνία 4/01/2019) για αξιολόγηση.

Με βάση την επιτόπια επίσκεψη και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23, ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

Στα πλαίσια της διαβούλευσης με βάση το άρθρο 24 του πιο πάνω Νόμου, κρίθηκε αναγκαίο να ζητηθούν οι απόψεις των Τμημάτων Δασών, Γεωλογικής Επισκόπησης και Αναπτύξεως Υδάτων, λόγω των εξειδικευμένων γνώσεων και αρμοδιότητα, όσον αφορά τη φύση και χωροθέτηση του έργου (κεφάλαιο 2), και για τις δυνητικές του επιπτώσεις στο περιβάλλον.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου σύμφωνα με τη Μελέτη

Το αίτημα αφορά ανάπτυξη η οποία προτείνεται όπως ανεγερθεί εντός των τεμαχίων με αρ. 327, 328, 331, 340, 342 και 355 (Φ.Σχ. 47/21) και στο τεμάχιο με αρ. 954 (Φ.Σχ. 47/29), στην κοινότητα Τριμίκλινης, τα οποία διακρίνονται στον Χάρτη 1 πιο κάτω. Το συνολικό εμβαδόν των μόνιμων κατασκευών του προτεινόμενου έργου ανέρχεται στα 4200 m², και αποτελεί έκταση ίση με περίπου 10% της συνολικής έκτασης των υπό αναφορά τεμαχίων, τα οποία εμπίπτουν σε γεωργική πολεοδομική ζώνη (Γ3).

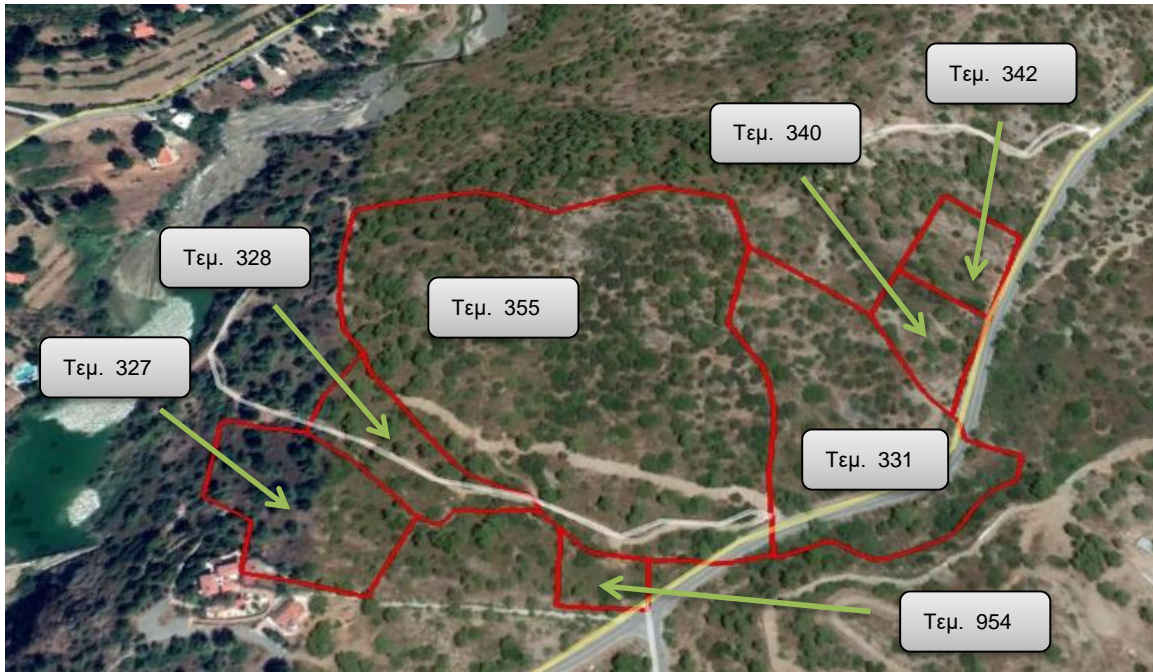
Το έργο θα χρησιμοποιείται από την Ιερά Μητρόπολη Τριμυθούντος ως κατασκηνωτικός χώρος με σκοπό την κατήχηση των νέων, κυρίως κατά τους θερινούς μήνες Ιούλιο, Αύγουστο και σε κάθε τμηματική κατασκηνωτική περίοδο θα στεγάζει γύρω στα 200 άτομα (150 κατασκηνωτές και 50 συντελεστές). Στο χώρο (Χάρτης 2) ο οποίος περιλαμβάνει θάλαμους διαμονής, τραπεζαρία, μαγειρείο, παρεκκλήσι, δωμάτια προσωπικού και γήπεδα ποδοσφαίρου και καλαθόσφαιρας θα παρέχεται ομαδική διαμονή, διατροφή, εκπαίδευση, άθληση και ψυχαγωγία σε παιδιά και νέους ηλικίας 6 έως 30 ετών. Για την ανάπτυξη του έργου είναι απαραίτητη η κοπή 41 δέντρων τραχείας πεύκης, τα οποία έχουν σημειωθεί και φαίνονται με γκρίζο χρώμα στο Χάρτη 2 μετά από συνεννόηση με το Τμήμα Δασών. Σημειώνεται ότι με την ολοκλήρωση του έργου θα διενεργηθεί δεντροφύτευση, ώστε τα δέντρα που θα αφαιρεθούν να αντικατασταθούν.

Η περιοχή στην οποία σχεδιάζεται να αναπτυχθεί το προτεινόμενο έργο καλύπτεται από ελαιόδεντρα, πεύκα και θαμνώδη βλάστηση και είναι επικλινής με μέσο υψόμετρο 600m από την επιφάνεια της θάλασσας. Κατά τις χωματουργικές εργασίες αναμένεται να αφαιρεθούν 2 000 m³ εδαφικού υλικού το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για τις ανάγκες του ίδιου έργου. Στη δυτική πλευρά των τεμαχίων ενδιαφέροντος και σε απόσταση περίπου 150m χωροθετείται ο υδατοφράκτης Τριμίκλινης, ενώ από τα τεμάχια 327, 328 (Φ/Σχ 47/21), 954 (Φ/Σχ 47/29) και 355 (Φ/Σχ 47/29) διέρχεται αργάκι, για την προστασία του οποίου θα δημιουργηθεί ζώνη

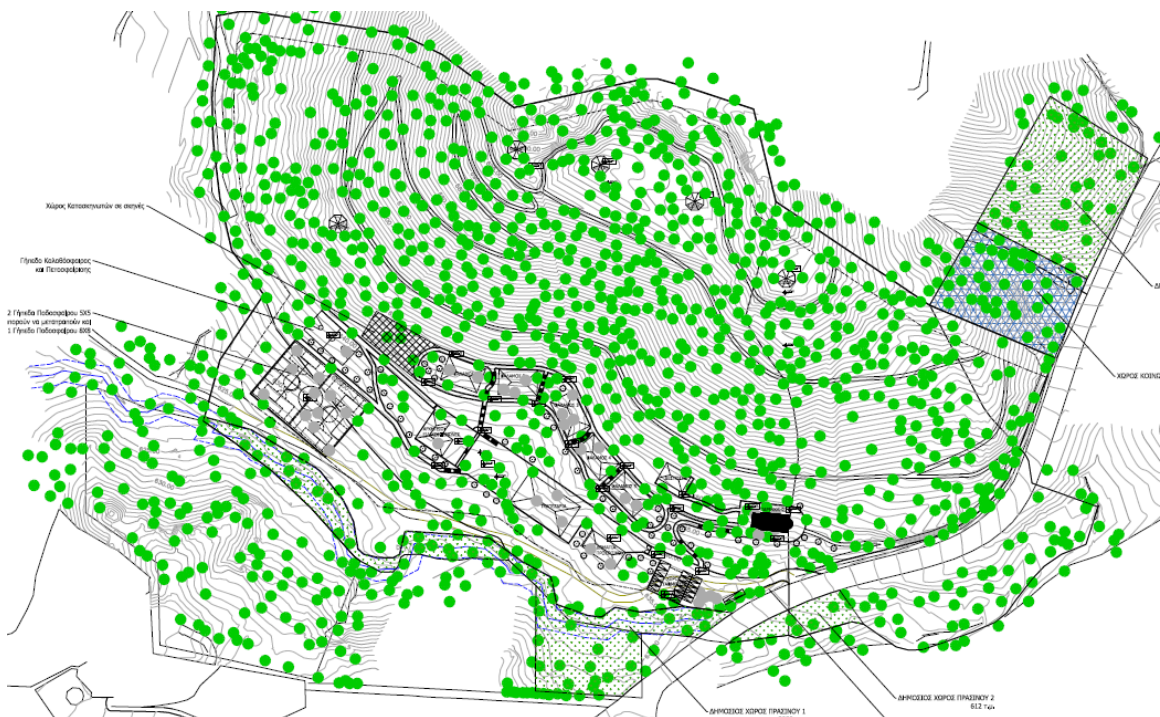
προστασίας πλάτους 5m εκατέρωθεν κατά μήκος του υδατορέματος, σύμφωνα με τις υποδείξεις του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων. Τα τεμάχια ενδιαφέροντος απέχουν 1km από τα Νότια όρια της περιοχής προστασίας «Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδου» του Δικτύου Natura 2000.

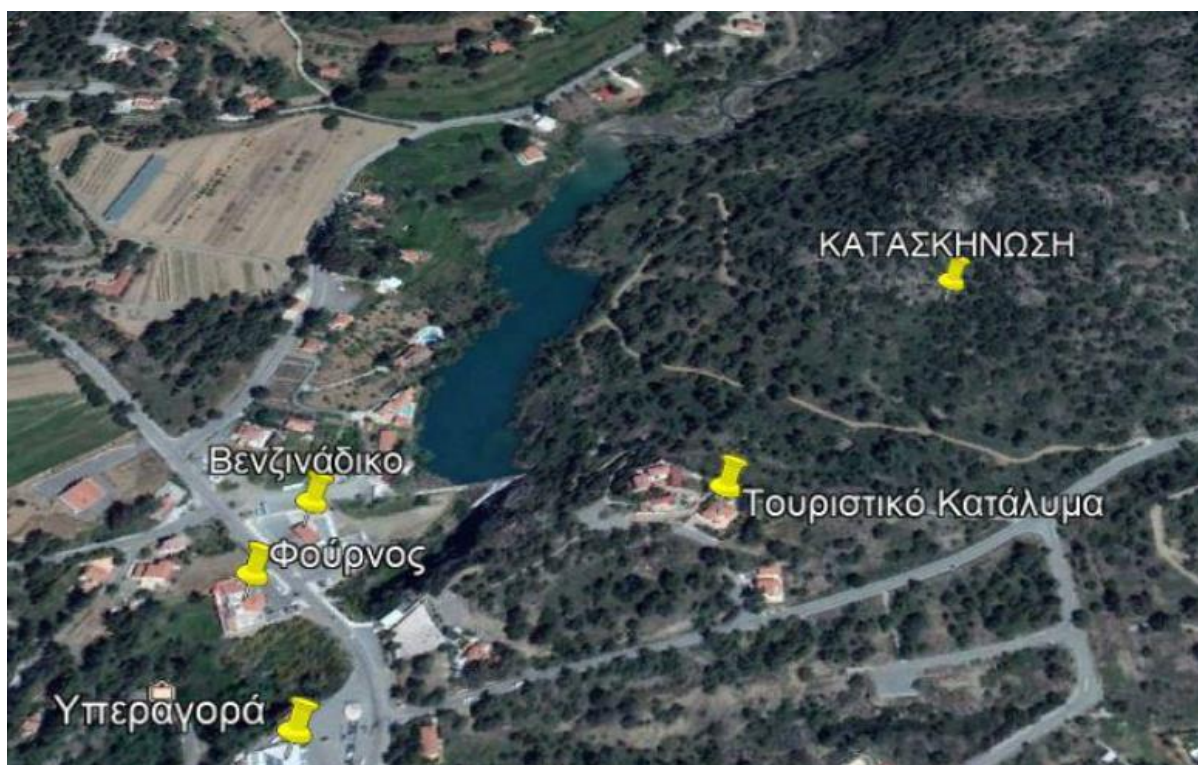
Νοτιοδυτικά του έργου και σε ακτίνα 500m υπάρχουν: τουριστικό κατάλυμα, βενζινάδικο, φυτώριο, υπεραγορά και φούρνος. Βόρεια του έργου και σε απόσταση 900m υφίστανται οι εγκαταστάσεις της κατασκήνωσης της Ιεράς Μητροπόλεως Λεμεσού. Επίσης το έργο, στη νότια πλευρά του συνορεύει με οικιστική ζώνη (Η6α) της κοινότητας Τριμήκληνης και με τον δρόμο Τριμήκληνης-Πελενδρίου. Η θέση των πιο πάνω φαίνεται στον Χάρτη 3.

Χάρτης 1: Τα υπό μελέτη τεμάχια.

Χάρτης 2: Χωροθέτηση των προγραμματισμένων κτιστών κατασκευών, που θα είναι εντός των τεμ. 355 και 328 (10% περίπου της συνολικής έκτασης όλων των τεμαχίων).

3. Ανάγκες σε νερό και ενέργεια

Η υδροδότηση του έργου θα γίνεται από την Υδατοπρομήθεια της Κοινότητας Τριμίκληνης. Η σύνδεση του έργου με το δίκτυο υδροδότησης Τριμίκληνης θα ολοκληρωθεί πριν την έναρξη της κατασκευής του έργου ώστε να εξασφαλιστεί η παροχή νερού για τις ανάγκες της κατασκευής του έργου. Ο μέσος όγκος νερού που θα καταναλώνεται, κατά την κατασκευή του έργου, εκτιμάται στα 0,5m³ ημερησίως. Κατά το στάδιο λειτουργίας, λαμβάνοντας υπόψη ότι η κύριες διεργασίες που θα συντελούνται στο χώρο αφορούν διαμονή, διατροφή και ψυχαγωγία νέων υπό μορφή ομαδικής συμβίωσης ο μέσος όγκος νερού που θα καταναλώνεται, κατά την λειτουργία του έργου, εκτιμάται στα 36m³.

Η κατασκήνωση θα λειτουργεί κατά τους θερινούς μήνες Ιουλίου και Αύγουστο, επομένως το μεγαλύτερο ποσοστό ηλεκτρικής ενέργειας που θα καταναλώνεται κατά τη λειτουργία του έργου θα χρησιμοποιείται για κλιματισμό των χώρων. Από τη μελέτη ενεργειακής απόδοσης προκύπτει ότι για τη ψύξη του έργου απαιτούνται 4000kWh ετησίως, και για τις υπόλοιπες χρήσεις 1000-2000 kWh ετησίως. Για τον εξωτερικό φωτισμό του χώρου θα χρησιμοποιούνται λαμπτήρες με ενσωματωμένο φωτοβολταϊκό σύστημα.

4. Διαχείριση αστικών λυμάτων

Κατά την κατασκευή του έργου στο εργοτάξιο αναμένεται να εργάζονται κατά μέσο όρο 6 άτομα ανά εργάσιμη ημέρα. Επομένως εκτιμάται ότι θα παράγονται γύρω στα 680 λίτρα υγρών αποβλήτων, ημερησίως. Τα υγρά απόβλητα θα διοχετεύονται σε απορροφητικό λάκκο μέσω σηπτικής δεξαμενής, και επισημαίνεται ότι μέρος των απορροφητικών λάκκων και σηπτικών δεξαμενών θα λειτουργήσουν με την έναρξη των εργασιών ώστε να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες κατά το στάδιο κατασκευής.

Τα υγρά απόβλητα που αναμένεται να προκύπτουν κατά τη λειτουργία του έργου περιλαμβάνουν τα αστικά λύματα και τα τηγανέλαια. Ο όγκος των αστικών λυμάτων υπολογίζεται γύρω στα 30m³ ημερησίως, τα οποία θα διοχετεύονται σε απορροφητικούς λάκκους που θα κατασκευαστούν, σύμφωνα με το σχεδιασμό του έργου. Τα τηγανέλαια που

θα προέρχονται από την κουζίνα της κατασκήνωσης θα συλλέγονται σε ειδικά δοχεία και θα μεταφέρονται σε αδειοδοτημένους διαχειριστές για μετατροπή σε βιοντίζελ.

5. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το έργο

4.1 Θα υπάρξει αλλαγή της χρήσης γης η οποία στο παρόν στάδιο καταλαμβάνεται κυρίως από πευκώδη βλάστηση η οποία θα αφαιρεθεί, και αλλαγή στο ανάγλυφο του εδάφους, ώστε να είναι δυνατή η κατασκευή του έργου. Ως εκ τούτου απαιτείται ορθή διαχείριση της υφιστάμενης βλάστησης και των μπαζών/χώματων τα οποία θα προκύψουν από τις κατασκευαστικές εργασίες.

4.2 Πρέπει να διασφαλιστεί η προστασία των εδαφών και των υπόγειων νερών, από τυχόν ρυπογόνες ουσίες που είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν κατά το στάδιο κατασκευής του έργου, οι οποίες ρυπαίνουν τα νερά και το έδαφος και οποιαδήποτε απόρριψη να γίνεται να σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

4.3 Πρέπει να διασφαλιστεί η προστασία του αργακιού το οποίο διέρχεται από τα τεμάχια 327, 328 (Φ/Σχ 47/21), 954 και 355 (Φ/Σχ 47/29), και να μην επιτρέπεται οποιαδήποτε επέμβαση όπως επιχωμάτωση, εκσκαφή, εκχέρσωση, αφαίρεση βλάστησης ή ανέγερση οποιασδήποτε κατασκευής.

4.4 Αναμένεται επηρεασμός της ατμόσφαιρας, από τις εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων και διοξειδίου του άνθρακα από τη λειτουργία των οχημάτων και μηχανημάτων τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή του έργου.

4.5 Για τη κατασκευή αλλά και λειτουργία του κατασκηνωτικού χώρου, απαιτούνται ενεργειακοί πόροι, και συγκεκριμένες ποσότητες υδάτων των οποίων η επάρκεια είναι περιορισμένη, και θα πρέπει να εξασφαλιστεί η προμήθεια/ επάρκεια τους σε συνεννόηση με τις αρμόδιες αρχές.

6. Περιγραφή των πιθανών σημαντικών επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον

Οι κυριότερες αρνητικές επιπτώσεις που αναμένεται να δημιουργηθούν κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών (βραχυπρόθεσμες) αφορούν μεταξύ άλλων τις ακόλουθες:

- i. Αφαίρεση χαμηλής θαμνώδους βλάστησης και περίπου 41 δέντρων τραχείας Πεύκης (*Pinus brutia*), με όλα τα συνεπακόλουθα/επιπτώσεις στην τοπική πανίδα, συμπεριλαμβανομένης της πτηνοπανίδας.
- ii. Αλλαγή χρήσης της γης η οποία στο παρόν στάδιο καταλαμβάνεται κυρίως από πευκώδη βλάστηση η οποία θα αφαιρεθεί.
- iii. Σφράγιση του εδάφους από τις κτιστές κατασκευές (καλύπτεται περίπου 10% των υπό μελέτη τεμαχίων).
- iv. Δημιουργία στερεών αποβλήτων και μπαζών (χώματα, μπάζα και περιττά πετρώματα) προς διαχείριση, τα οποία θα προκύψουν ως αποτέλεσμα της μετακίνησης των υλικών εκσκαφής για κατασκευή του έργου.
- v. Αυξημένα επίπεδα ηχορύπανσης ως αποτέλεσμα των κατασκευαστικών εργασιών και εμφάνισης σκόνης στην ατμόσφαιρά η οποία θα προκύψει από τις κατασκευαστικές εργασίες.
- vi. Εκπομπή ατμοσφαιρικών ρύπων από τα μηχανήματα/ οχήματα τα οποία θα χρησιμοποιηθούν ως αποτέλεσμα των κατασκευαστικών εργασιών.
- vii. Χρήση φυσικών πόρων (καύσιμα, ενέργεια, νερό κ.λπ).

Οι κυριότερες επιπτώσεις που αναμένεται να δημιουργηθούν κατά τη διάρκεια λειτουργίας του έργου, αφορούν μεταξύ άλλων τα πιο κάτω:

- i. Επηρεασμός της τοπικής πανίδας συμπεριλαμβανομένης της πτηνοπανίδας η οποία δεν θα μπορεί να χρησιμοποιεί αυτή την έκταση γης για τροφοληψία, φωλεοποίηση, και αναπαραγωγή, δεδομένης της αφαίρεσης των δέντρων.
- ii. Πιθανή δημιουργία διαφόρων ρευμάτων αποβλήτων (μηχανέλαια κ.λπ) και αέριων εκπομπών από τα μηχανήματα, κατά τις εργασίες συντήρησης του έργου.
- iii. Φωτορύπανση η οποία θα προκύπτει από τις ανάγκες φωτισμού κατά την διάρκεια της νύχτας.
- iv. Αύξηση επιπέδων θορύβου και οχληρίας από τις ανθρωπογενείς δραστηριότητες (μεταφορές κ.λπ.) στην ευρύτερη περιοχή.
- v. Χρήση φυσικών πόρων κατά τις εργασίες συντήρησης (καύσιμα, νερό κ.λπ).

7. Περιγραφή των κυριότερων μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον, σύμφωνα με το Έντυπο Πληροφοριών

- 7.1 Προσπάθεια μείωσης του αριθμού των δέντρων που θα αποκοπούν, τόσο στο στάδιο του λεπτομερούς τελικού σχεδιασμού της διαδρομής του δρόμου, όσο και κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών.
- 7.2 Με την ολοκλήρωση του έργου θα γίνει δεντροφύτευση, ώστε να αντικατασταθούν τα δέντρα τα οποία θα αφαιρεθούν.
- 7.3 Για την προστασία του υδατορέματος που διαπερνά τα υπό ανάπτυξη τεμάχια θα δημιουργηθεί ζώνη προστασίας πλάτους 5m εκατέρωθεν κατά μήκος του υδατορέματος, σύμφωνα με όρο του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων.
- 7.4 Ορθή διαχείριση των μπαζών/χωμάτων τα οποία θα προκύψουν από τις κατασκευαστικές εργασίες.
- 7.5 Η συνεχής διαβροχή των ακάλυπτων εδαφικών επιφανειών που θα δημιουργηθούν κατά τις εκσκαφές καθώς και η διαβροχή των οδών διακίνησης των εργοταξιακών οχημάτων θα συμβάλουν στην καταστολή της σκόνης.
- 7.6 Τα στερεά απόβλητα που θα προκύπτουν κατά τη λειτουργία του εργοταξίου θα διαχειρίζονται σύμφωνα με τους όρους της ισχύουσας νομοθεσίας, με υποχρέωση σύναψης συνεργασίας με αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αδρανών υλικών.
- 7.7 Κατά τη λειτουργία του έργου τα απόβλητα θα διαχωρίζονται στο χώρο της κατασκήνωσης ώστε τα οργανικά-πράσινα απόβλητα να απορρίπτονται σε ειδικούς κάδους για κομποστοποίηση, τα ανακυκλώσιμα υλικά να τοποθετούνται ξεχωριστά σε ειδικούς κάδους ανακύκλωσης για γυαλί, χαρτί και PMD και τα υπόλοιπα απόβλητα να συλλέγονται σε κάδους συλλογής σκουπιδιών. Οι κάδοι θα αδειάζουν από τα συνεργεία που εξυπηρετούν και τη γειτονική κοινότητα Τριμήκληνης.
- 7.8 Οι περισσότεροι κατασκηνωτές θα προσεγγίζουν τον χώρο με λεωφορεία ώστε να ελαχιστοποιηθεί η κατανάλωση καυσίμων και η εκπομπή αέριων ρύπων.
- 7.9 Κατά την κατασκευή και λειτουργία του έργου τα υγρά απόβλητα θα διοχετεύονται σε απορροφητικό λάκκο μέσω σηπτικής δεξαμενής, σύμφωνα με το σχεδιασμό του έργου.

7.10 Τα τηγανέλαια που θα προέρχονται από την κουζίνα της κατασκήνωσης να συλλέγονται σε ειδικά δοχεία και θα μεταφέρονται σε αδειοδοτημένους διαχειριστές για μετατροπή σε βιοντίζελ.

8. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Δεν εφαρμόζεται λόγω του ότι το έργο βρίσκεται σε μεγάλη σχετικά απόσταση (1000 περίπου μέτρα) από την πλησιέστερη περιοχή του Δικτύου Natura 2000 «Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους» - CY5000004.

Στην περιοχή μελέτης, σύμφωνα με την υφιστάμενη γνώση, δεν απαντούν είδη φυτών του Παραρτήματος II της Οδηγίας των Οικοτόπων (92/43/ΕΟΚ) ούτε είδη φυτών που περιλαμβάνονται στο Κόκκινο Βιβλίο της Χλωρίδας της Κύπρου.

9. Θέση της Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, αφού έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου, την υποβληθείσα μελέτη, τις θέσεις των Τμημάτων Δασών, Γεωλογικής Επισκόπησης και Αναπτύξεως Υδάτων, και τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του Νόμου, δε φέρει ένσταση στην κατασκευή του έργου υπό τους όρους/ προϋποθέσεις οι οποίοι αναφέρονται στο **Παράρτημα** που επισυνάπτεται.

Δημήτρης Κουτρουκίδης
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή

Ημερομ. : 8.05.2020
Αρ. Φακ. : 02.10.011.015.009

ΕΡΓΟ «Κατασκηνωτικός χώρος στην Τριμίκλινη»
(Διευθ. Τμήμ. Πολεοδ. και Οικ. ΛΕΜ/01198/2018)

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο κατασκευής

1. Τα υφιστάμενα δέντρα (ελαιόδεντρα και πεύκα) εντός των τεμαχίων σε συνάρτηση με τον σχεδιασμό των κτηριακών εγκαταστάσεων και λοιπών υποδομών να προστατευτούν, εκτός των 41 δέντρων πεύκης τα οποία έχει δηλωθεί ότι θα αποκοπούν βάσει των στοιχείων που δόθηκαν από τον κύριο του έργου. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
2. Σε περίπτωση που απαιτηθεί η υλοτομία ή εκρίζωση περισσότερων των 41 δέντρων που έχει δηλωθεί ότι αναμένεται να αποκοπούν, να ενημερωθεί η Περιβαλλοντική Αρχή και να εξασφαλιστούν εκ των προτέρων οι απαιτούμενες άδειες για την επιπλέον αποκοπή δέντρων, σύμφωνα με τον Περί Δασών Νόμο.
3. Να φυτευτούν διπλάσια (δηλαδή 41x2=82 δέντρα τουλάχιστον, βάσει του Έντυπου 7) από τα δέντρα που υπολογίζεται ότι θα αποκοπούν, εντός του ανεκμετάλλετου χώρου των υπό μελέτη τεμαχίων, σε συνεννόηση με το Τμήμα Δασών. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
4. Ο σχεδιασμός να περιλαμβάνει αντιδιαβρωτικά έργα τα οποία να μην αλλοιώνουν την αισθητική και μορφολογία του εδάφους, ενώ παρομοίως οι όποιες εγκαταστάσεις και υποδομές να εντάσσονται αρμονικά στη φυσιογνωμία της περιοχής.
5. Να μη γίνει χρήση εισβλητικών φυτών όπως τα είδη ακακία (*Acacia saligna*), αήλανθος (*Ailanthus altissima*) και ψευδακακία (*Robinia pseudoacacia*) αλλά κατά προτίμηση ιθαγενή είδη της περιοχής.
6. Να εξεταστεί το ενδεχόμενο χρήσης του έργου και από άλλες συναφή ομάδες κατασκηνωτών για μείωση των απαιτήσεων για δημιουργία νέων κατασκηνωτικών χώρων σε ευαίσθητες περιοχές.
7. Περιμετρικά της ανάπτυξης να δημιουργηθεί αντιπυρική λωρίδα πλάτους τουλάχιστον 10μ. η οποία θα διατηρείται καθαρή από κάθε βλάστηση. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
8. Να εγκατασταθούν πυροσβεστικές φωλιές (μεταλλικό κουτί με διαστάσεις τέτοιες ώστε να χωράει μέσα ένα τυλικτήρα με λάστιχο διαμέτρου 19μμ.) και μήκους 30μ. το οποίο να φέρει αυλό πυρόσβεσης. Οι ακριβείς θέσεις των φωλιών θα υποδειχτούν από τον Περιφερειακό Δασικό Λειτουργό Τροόδου (τηλ. 22608512). **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
9. Κάθε χρόνο από τον Απρίλιο μέχρι τον Μαίο να αφαιρούνται και να απομακρύνονται τα ξερά χόρτα και οι χαμηλοί θάμνοι.
10. Να ληφθεί πρόνοια ώστε να υπάρχουν διαθέσιμα εργαλεία πυρόσβεσης.
11. Να αφεθεί ζώνη προστασίας 5μ. εκατέρωθεν του αργακιού το οποίο διέρχεται από τα τεμάχια 327, 328 (Φ/Σχ 47/21), 954 και 355 (Φ/Σχ 47/29), στην οποία δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε επέμβαση όπως επιχωμάτωση, εκσκαφή, εκχέρσωση, αφαίρεση βλάστησης ή ανέγερση οποιασδήποτε κατασκευής. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
12. Ο Εργολάβος να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Ε.Κ.Κ, ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ), που εκδίδεται δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων 2011 έως 2016 και Κανονισμών Κ.Δ.Π. 159/2011 και τον εκάστοτε τροποποιήσεων τους.

13. Το εργοτάξιο θα πρέπει να περιφραχθεί και να καθοριστούν χώροι για την προσωρινή τοποθέτηση των υλικών κατασκευής, μηχανημάτων, κλπ. Τα στερεά απόβλητα που θα προκύψουν από την κατασκευή του έργου, καθώς και οι πρώτες ύλες οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν, να τοποθετηθούν προσωρινά σε σημεία τα οποία θα δημιουργήσουν τη μικρότερη δυνατή όχληση.
14. Οι πρώτες ύλες όπως καύσιμα, λιπαντικά, χημικά και λοιπά καθώς επίσης και όλα τα απόβλητα και ιδιαίτερα τα επικίνδυνα (π.χ. λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες υλικών βαφής και συντηρητικών, κλπ) που θα παραχθούν, να αποθηκεύονται σε κατάλληλα δοχεία σε χώρους στους οποίους θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση και οι οποίοι θα πρέπει να είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες.
15. Να γίνεται χρήση διαπερατών υλικών και επιφανειών στους εξωτερικούς υπαίθριους χώρους (χώροι στάθμευσης κ.λπ.) για αποφυγή σφράγισης του εδάφους και διατήρηση της συνδετικότητας μεταξύ επιφάνειας της γης και εδάφους π.χ. η χρήση απόπλινθων τσιμεντένιων επιστρώσεων σε συνδυασμό με τάφρους απορροής. Επιπλέον να γίνεται χρήση πορωδών υλικών και επιφανειών για επιβράδυνση της απορροής για αποφυγή πλημμυρών.
16. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπαίνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών και Εδάφους Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
17. Κατά τη διάρκεια διεξαγωγής των κατασκευαστικών έργων θα πρέπει να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφάλειας, τόσο για την προστασία των εργαζομένων, όσο και του κοινού (π.χ. σήμανση, κιγκλιδώματα εκατέρωθεν των εκσκαφών, κλπ).
18. Όλα τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών θα πρέπει να συντηρούνται ορθά σε τακτικά χρονικά διαστήματα και δεν θα πρέπει να παρουσιάζουν οποιοσδήποτε διαρροές καυσίμων ή μηχανέλαιων.
19. Να περιοριστούν οι χωματουργικές εργασίες (αχρείαστες μετακινήσεις χωμάτων, επιχωματώσεις κ.λπ.).
20. Τα απόβλητα τα οποία πιθανόν να προκύψουν από τις εργασίες κατασκευής να επαναχρησιμοποιούνται/ ανακυκλώνονται, ανάλογα και με την καταλληλότητά τους σύμφωνα με τις πρόνοιες των Περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2016.
21. Ο κύριος του έργου οφείλει ως κάτοχος/παραγωγός αποβλήτων, να αποθηκεύει προσωρινά τα παραγόμενα απόβλητα με τρόπο που να μην προκαλούνται επιπτώσεις στο Περιβάλλον και τη Δημόσια Υγεία και οχληρία σε οποιονδήποτε και να τα παραδίδει το συντομότερο δυνατό μέσω συμφωνίας σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016..
22. Να γίνεται άμεση ενημέρωση του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση οποιουδήποτε περιστατικού διαρροής αποβλήτων ή άλλων ρύπων.
23. Οι θορυβώδεις εργασίες να γίνονται κατά τη διάρκεια κανονικών ωρών εργασίας (8π.μ – 5 μ.μ) και όχι Σάββατο ή Κυριακή ή αργίες.
24. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:
 - Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου.
 - Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων / οχημάτων του εργοταξίου.
 - Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών.
 - Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπτετασμάτων όπου είναι δυνατόν

- Σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.
25. Γίνεται εισήγηση χρήσης χρωμάτων χαμηλής εκπομπής VOCs, ή χρήση αυτών με χαμηλές εκπομπές φορμαλδεΐδης και χρήση κόλλας και διαλυτών χαμηλής εκπομπής VOCs. Προτείνεται η βαφή των εσωτερικών χώρων με οικολογικά χρώματα.
26. Κατά τη διάρκεια κατασκευής των έργων να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης όπως:
- όλοι οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται από οχήματα να διαμορφωθούν κατάλληλα και να επιστρωθούν με υλικά τα οποία θα περιορίζουν την εκπομπή σκόνης στην ατμόσφαιρα,
 - να καταρτιστεί κατάλληλο σχέδιο δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης,
 - τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (10 km/ ώρα) στους χωμάτινους δρόμους,
 - κατά τη μεταφορά χύδην υλικών να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς,
 - να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματουργικές εργασίες,
 - όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού,
 - η μεταφορά των αδρανών υλικών να γίνεται με σκεπασμένα φορτηγά οχήματα,
 - εναπόθεση υλικών σε σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού,
 - για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρημένων με αιωρούμενα σωματίδια, οι χωματουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων,
 - κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών δεν πρέπει να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.
27. Οι κτηριακές εγκαταστάσεις να συμμορφώνονται με τις Απαιτήσεις Ελάχιστης Απόδοσης Κτηρίου όπως αυτές καθορίζονται στις πρόνοιες των περί της Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμοι 2006 έως 2017.
28. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με την ολοκλήρωση των κατασκευαστικών εργασιών, να αποκαταστήσει κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τις εργασίες κατασκευής, και να μεριμνήσει για τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου του έργου στο τοπικό περιβάλλον (αναβάθμιση/ διατήρηση του τοπίου).
29. Κατά την κατασκευή του έργου τα υγρά απόβλητα να διοχετεύονται σε απορροφητικό λάκκο μέσω σηπτικής δεξαμενής.. Μέρος των απορροφητικών λάκκων και σηπτικών δεξαμενών, που θα εξυπηρετούν και την μετέπειτα λειτουργία του έργου, να λειτουργήσουν με την έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες κατά το στάδιο κατασκευής ή να χρησιμοποιηθούν χημικές τουαλέτες. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά την λειτουργία και συντήρηση του κατασκευαστικού χώρου.

1. Τα υγρά οικιακά απόβλητα/ λύματα να αποθηκεύονται προσωρινά σε στεγανή δεξαμενή και στη συνέχεια να παραδίδονται σε Συλλέκτες/Μεταφορείς που είναι καταχωρημένοι στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων που συλλέγουν/μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση σύμφωνα με τον περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2016, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται. Τα οχήματα συλλογής/μεταφοράς να περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό καταχώρισης στο αρχείο διαχειριστών αποβλήτων, και να διασφαλιστεί ότι μπορούν να μεταφέρουν τα συγκεκριμένα απόβλητα με τους σχετικούς εξαψήφιους κωδικούς βάση του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων.
2. Να γίνεται χωριστή Διαλογή στην Πηγή (ΔσΠ), για τουλάχιστον τα ρεύματα αποβλήτων γυαλί, χαρτί/ χαρτόνι, PMD, βιοαπόβλητα (τροφικά υπολείμματα, πράσινα). Για το σκοπό αυτό να εγκατασταθεί εξοπλισμός (π.χ. συμπιεστής, κάδος) σε λειτουργική θέση. Το προσωπικό να τύχει κατάλληλης εκπαίδευσης / κατάρτισης, ώστε να επιτυγχάνεται υψηλής ποιότητας ανακυκλώσιμων και οργανικών αποβλήτων. Τα χωριστά διαλεγμένα ανακυκλώσιμα, να περισυλλέγονται από το Κεντρικό Σημείο Περισυλλογής σε τακτά χρονικά διαστήματα από αδειοδοτημένους διαχειριστές. Η τοποθέτηση συμπιεστή σκυβάλων, καθώς και η χωροθέτηση των σκυβαλοδοχείων να γίνει σε συνεννόηση με τις υγειονομικές υπηρεσίες του Κοινοτικού Συμβουλίου Τριμίκλινης.
3. Τα τηγανέλαια που θα προέρχονται από την κουζίνα της κατασκήνωσης να συλλέγονται σε στεγανά δοχεία και να παραδίδονται σε φορείς εκμετάλλευσης, οι οποίοι κατέχουν άδεια διαχείρισης αποβλήτων, σύμφωνα με τις πρόνοιες των Περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2016.
4. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπαίνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών και Εδάφους Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
5. Τα μηχανήματα που προκαλούν υψηλή στάθμη θορύβου (π.χ γεννήτριες, κομπρεσόροι κ.λπ.) και πιθανό να χρησιμοποιηθούν κατά τις εργασίες συντήρησης του έργου, να διατηρούνται σε κλειστούς και μονωμένους αν χρειαστεί χώρους, ή να έχουν κατάλληλα ηχομονωτικά καλύμματα.
6. Αναφορικά με τα συστήματα ψύξης και κλιματισμού που θα βρίσκονται στις κτηριακές εγκαταστάσεις, ο ιδιοκτήτης υποχρεούται να τηρεί τις πρόνοιες του Νόμου, 23(Ι)/2010, περί ορισμένων φθοριούχων αερίων (ανάκτηση, πρόληψη διαρροών, περιβαλλοντική καταστροφή αερίων) καθώς και των Κ.Δ.Π. Κανονισμών 133/2010 που προκύπτουν από αυτόν (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό).
7. Κατά τη διάρκεια συντήρησης των έργων να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης όπως αναγράφονται στον όρο 25 της Ενότητας Α.
8. Κατά τη διάρκεια συντήρησης των έργων να λαμβάνονται όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως αναγράφονται στον όρο 23 της Ενότητας Α.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: Όροι για τη διαχείριση νερού και ενέργειας

1. Ο φωτισμός των κοινόχρηστων χώρων να είναι χαμηλής κατανάλωσης. Η χρήση του συστήματος νυχτερινού φωτισμού να είναι κατάλληλα ρυθμισμένη ώστε να μειώνεται στα απολύτως απαραίτητα επίπεδα εύρυθμης λειτουργίας των εγκαταστάσεων.
2. Οι εξωτερικές φωτεινές πηγές να εκπέμπουν όχι περισσότερο από το απαραίτητο επίπεδο φωτισμού. Για παράδειγμα, οι ανάγκες φωτισμού για ασφάλεια είναι αρκετά χαμηλή (02.-1.0 footcandles ή 1-2 lux για σκοπούς περιφραξης και χώρους στάθμευσης).

3. Οι ανάγκες εξωτερικού φωτισμού θα πρέπει να ελαχιστοποιηθούν με τρόπο έτσι ώστε να μπορούν να εκτελούνται οι διάφορες δραστηριότητες αλλά να μην εκπέμπεται φως πέραν των ορίων των χώρων των έργων. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την όσο το δυνατό μειωμένη ένταση φωτός, με τη χρήση εστιασμένου καθοδηγούμενου φωτισμού όπου αυτό είναι απαραίτητο και με τη χρήση φώτων πολύ κοντά στο έδαφος.
4. Όσον αφορά τα προϊόντα που σχετίζονται με την ενέργεια όπως λαμπτήρες, θερμαντήρες χώρου, θερμαντήρες νερού και λοιπός ηλεκτρολογικός εξοπλισμός, αυτά θα πρέπει να συνάδουν με τις απαιτήσεις του περί Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού σχεδιασμού των Συνδεδόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμου του 2011 και των σχετικών μέτρων εφαρμογής.
5. Να εγκατασταθούν σύγχρονα συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας. Προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα :
 - α. Φωτισμός με αισθητήρες ή αυτόματους χρονοδιακόπτες σε χώρους με περιοδική χρήση, όπως διαδρόμους, χώρους υγιεινής κλπ. Αποφυγή αλόγιστης χρήσης ηλεκτρικού ρεύματος.
 - β. Χρήση θερμομονωτικών υλικών στις κάθετες και οριζόντιες επιφάνειες, όπου είναι εφικτό.
 - γ. Τοποθέτηση διπλών υαλοστασίων και οικοδομικών υλικών μειωμένου συντελεστή θερμοπερατότητας, όπου είναι εφικτό.
 - δ. Ο ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός που θα εγκατασταθεί να είναι υψηλής ενεργειακής απόδοσης.
 - ε. Να χρησιμοποιηθεί εξοπλισμός χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης (ή ψηλής ενεργειακής απόδοσης) σε όλες τις περιπτώσεις όπου είναι δυνατό.
6. Να εγκατασταθούν σύγχρονα συστήματα εξοικονόμησης νερού. Προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα:
 - α. Εγκατάσταση συστήματος εξοικονόμησης νερού.
 - β. Τοποθέτηση βρυσών ελεγχόμενης ροής.
 - γ. Τοποθέτηση καζανακίων δύο στάσεων.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά την αποξήλωση ή τυχόν τροποποίηση του έργου

1. Ο κύριος του έργου υποχρεούται, σε περίπτωση παύσης χρήσης του χώρου, να υποβάλει στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος σχέδιο αποξήλωσης και αποκατάστασης του χώρου το οποίο αφού εγκριθεί θα πρέπει να υλοποιήσει.
2. Για τυχόν αποξήλωση/τροποποίηση του έργου, καθώς επίσης και για την αποκατάσταση του χώρου να τηρηθούν οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016.
3. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας των εγκαταστάσεων να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει:
 - α) Κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία τους.
 - β) Το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου του έργου στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η αναβάθμιση διατήρηση του τοπίου. Αυτό θα επιτευχθεί με την υποβολή κατάλληλων σχεδίων με την πάροδο του χρόνου προς την Αρμόδια Αρχή.

4. Σε περίπτωση οποιασδήποτε τροποποίησης ή επέκτασης των εγκαταστάσεων, ο κύριος του έργου θα πρέπει να έρθει σε επαφή με το Τμήμα Περιβάλλοντος, το οποίο θα αξιολογήσει τις αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και θα κρίνει κατά πόσο χρειάζεται να ακολουθηθούν οι διαδικασίες που προβλέπονται στα πλαίσια του περί της εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον από ορισμένα έργα Νόμου.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
8.05.20